

Foto: TINGH / Andres Winter / Kultur

Eldre – ei viktig målgruppe for planlegging og tenesteutvikling

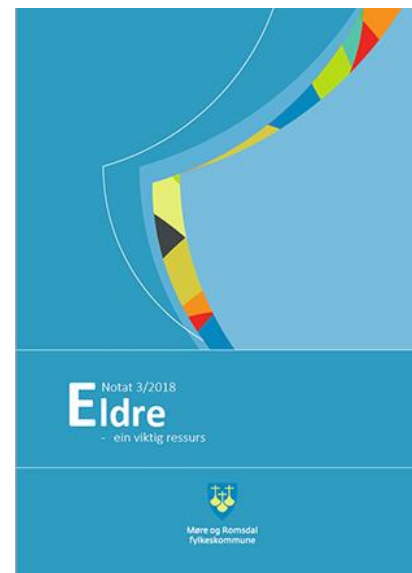
Ass. fylkesplansjef Ingunn Bekken Sjøholm

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Eldre i planlegginga

- Kunnskapsgrunnlag – kva veit vi om målgruppa?
  - Utvikling i tal eldre i ulike alderskategoriar
  - I kva grad nyttar dei eldre ulike tenester?
  - Kva ressursar har eldre?
  - Kva ønskjer og behov har dei eldre?

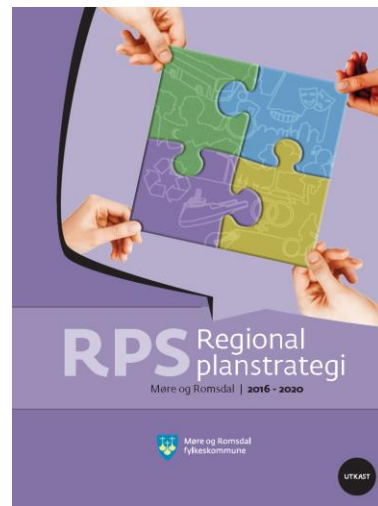
Eldre i planlegginga

- **Medverking**
  - Kommunale eldreråd: stor variasjon i organisering, økonomi, opplæring og opplevd innflytelse
  - Kjem ny forskrift + veileder om råd for eldre, for personer med funksjonsnedsettelse og for ungdom

Eldrerådet i Møre og Romsdal

- **Innspel til førre regionale planstrategi**
  - Auken i talet eldre må takast inn i planlegging
  - Mangel på helsepersonell framover
  - Aktivitetstilbod for eldre – frivillige organisasjonar må styrkast
  - Folkehelse – fokus på einsemd blant eldre
  - Eldre sine behov innan samferdsel

«Med **universell utforming** menes utforming av produkter og omgivelser på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpassing og spesiell utforming»

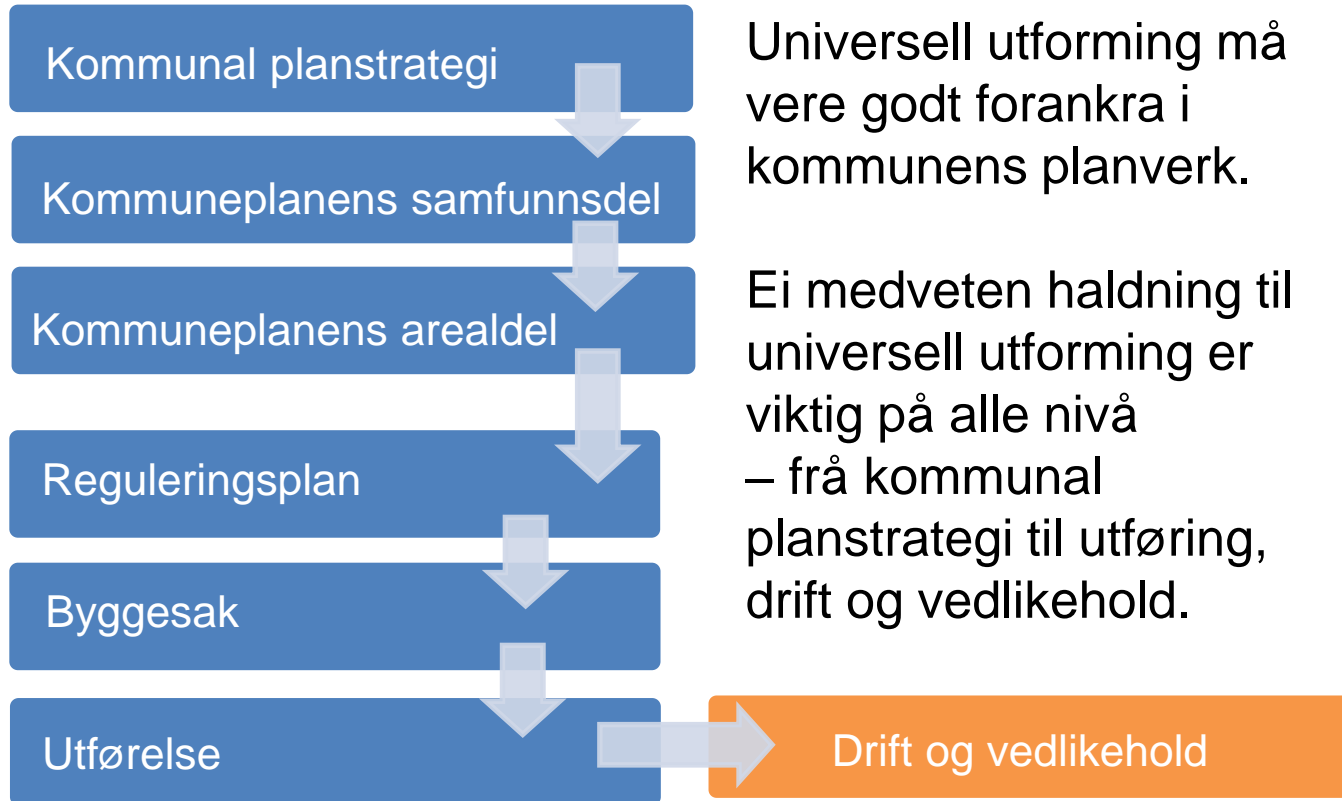
Nødvendig for nokre - bra for alle!

7 prinsipp for universell utforming

- 1) Like molegheiter for bruk
- 2) Fleksibel i bruk
- 3) Enkel og intuitiv i bruk
- 4) Forståeleg informasjon
- 5) Toleranse for feil
(risikoreduserande tiltak)
- 6) Lågt fysisk strev
- 7) Storleik og plass for tilgang og bruk

Universell utforming må
vere godt forankra i
kommunens planverk.

Ei medveten haldning til
universell utforming er
viktig på alle nivå
– frå kommunal
planstrategi til utføring,
drift og vedlikehold.

Karen-Anne Noer, Universell Utforming AS

Universell utforming i overordna planlegging

- Arealbruk og lokalisering som bidreg til
  - ✓ korte avstandar
  - ✓ godt tilgjenge
  - ✓ enkel tilgang og kort veg til grønne byrom og friluftsområde
  - ✓ nærleik til kollektivtransport
- Hovudnett for gange og sykkel
- Samanhengande grønnstruktur
- Variasjon i bustadar og leilighetstyper
- Opparbeidd uteareal med universell utforming, men differensiering etter plassering, topografi og funksjon

Transporttilbud viktig for eldre

- Brukargruppe med andre behov
- Tilbud om bestillingstransport
- Tilbud til dei med nedsett funksjonsevne – TT-ordninga

KORT OPPSUMMERT

- Kunnskapsgrunnlag
- Medverking
- Forankring og heilskapleg tilnærming
- Brukartilpassing av tilbodet